

Ders10

Юмор айтуу

(Fıkra anlatma)

Шоңур тууралуу юморлор

Чоңойгондо

Энеси кичинекей Шоңурду эркелетип отуруп:

- Сени күнүгө кийминди үч которуп, бөпөлөп багып отурам. Ушинтип үйрүлүп отурган энеңе чоңойгондо эмне кылып берер экенсиң? деп сурайт. Деги мени багасыңбы?
 - Багам, энеке.
 - Эмне кылып?
 - Сага сонун-сонун конфеттерди, кийимдерди сатып берем. Тиш салдырып берем.
 - А атаңачы?
 - Атама кыпкызыл пальто алып берем.
-
- Таламандын так түшүндө төрдө боргулданып уктап жаткан Шоңурду көргөн эне:
 - Чак түштө бекерден бекер укайм деп тердегениңди кара, десе Шоңур:
 - Жок энеке, бекерден бекер эмес. Тушүмдө толгон чегедек жыйнадым. Ошого чарчап тердеп чыкпадымбы, дептир.

Түшкө эмне кирбейт

Бир чоң шаардын көчөсүндө баратыпмын. Мингеним аппак «Волга». Зуулдатып айдап бара жатам. Трафик милициясы да токтотпойт. Жол эрежесин буздуң, ылдамдыкты арттырдың, жол белгилерине көңүл бурбадың деш үчүн таягын көтөргөн эле жерден мени көрө коюшуп, ийилип салам берип, өткөрүп жиберешет.

Жолдо баратып биздин ушул каардуу философия мугалимибиз Муталибов бар го, ошону көрүп калдым. Мени көргөндө дароо шапкесин ала коюп учурашты.”Аа,-дедим ичимден , бир ай мурун мени экзаменден кулатканыңа уялып жатасыңбы? Сооп болот, ошондо менин жөнөкөй киши эмес экеними ойлосоң го, азыр жаныма салып алат элем. Ал түгүл бир жакшы кызмат да берип коймокмун”.

Андан ары баратып Кемелге жолуктум. Бир бурчта китептерин жайып алып сатып турат. Ушу мен сурасам бербеген китептерин. Азыр эмнеге алайын. “Алсаң” — деп жалдырайт. “Китебиң өзүңө буюрсун” дедим да, машинамы чак ызгытып өтүп кеттим.

“Темир! Темир! деп эле кыйкырган бирөө бар. Ким болду деп кайрылып карайын дегенче ойгонуп кеттим. Көрсө, апам түрткүлөп жатыптыр.

-Тур, балам, экзаменден өтпөй калганыңды атаң билип алыптыр. Кемел айткан экен. Факультетиңе барып,

Муталибовдон чын-бышыгын сураптыр. Ал да туура дептир. Ишинен телефон чалды. Сени дароо келсин,-деди.

Мына ушундай болмок! Бая күнү эле апам “атаңан жашырба” дегенде эле айтып салсам болмок экен. Сени элеби Кемел, шашпа! Досуна кыянат кылган эмне экенин сага көрсөтөм.

1. Текст боюнча бул суроолорго жооп бергиле.

Каармандын аты ким, ал кайда окуйт?
Каармандын чыныгы турмушунда эмнелер болгон экен?
Муталибов кандай киши?
Каарман менен Муталибовдун мамилеси кандай?
Кемел ким? Темир аны жакшы көрөбү?
Кемел эмне үчүн чындыкты атасына айтып койду?
Апасы кандай киши? Ал эмне үчүн уулунун калпын атасынан жашырды?
Атасы кандай киши? Ал Тилекти калп айтканы үчүн кандайча жазалайт деп ойлойсуңар?

2. Бул сүйлөмдөрдү бүтүргүлө

Бир ай мурун Темир
..... . Атасы каардуу киши болгону үчүн
Темир
..... . Апасы буга каршы болуп,
чындыкты
..... . Бирок Темир атасынан коркконунан ...
.....
Кемел Темирдин ордунда каларын ойлоп,
.....
Темир түшүндө алдына “Волга” минип,
.....
Темир Кемелден китебин сураганда,
.....
Атасы чындыкты Кемелден угуп барса, Муталибов да
.....
Атасы аябай ачуусу келип,
.....
Темирди атасы жазаларын ойлоп, апасы абдан
.....

3. 1-мамычадагы мааниге жараша 2-мамычаны толуктагыла

<u>Эмне болгондо</u>	<u>Эмне болот?</u>
Сабакка жакшылап даярданбаса,
Жол эрежесин бузса,
Туура эмес иш кылса, апасы
Атасы калп айтканын билсе,
Апасы Кемелди ойгото албаса,
Кемел акчадан кыйналса,

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev, E., İsayev D. (1972). Kırgız orfografiyasının ereceleri. (Praktikalık koldonmo). Frunze: Mektep Basması. -90b.
- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar angemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçça oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KMUİA. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgızı. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıki*. Moskva.
- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kirgizskogo yazıka*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kirgizskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002).“Kırgız Türkçesi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara:Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.- 1000s.
- Karasayev H.K. (1983), Orfografiyalık sözdük. Frunze:KSE
- Keleşektin Eeleri. Añgemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseoğlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1-88.
- Köseoğlu E. (2003). *Veli Aba*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Teksti i perevodı*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). “Kırgızskiy yazık”. *Yazıki Mira: Tyurkskiye yazıki*. Bişkek, s.286-289.
- Tınıstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kirgizskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara:TDK Yay.
- Yunusaliyev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliyev B.M. (1955).“Problema formirovaniya obşçenarodnogo kirgizskogo yazıka”. *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.